

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานเขียนที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เกี่ยวข้องกับทฤษฎีมูลค่าเพิ่มเป็นส่วนใหญ่ จึงได้ทำการศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ รวมถึงบทความที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่องที่ทำการศึกษา ซึ่งได้นำหลักการ ทฤษฎี และแนวความคิดต่างๆ มาใช้ร่วมกับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ดังนี้

2.1 งานเขียนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุวนิติ กาญจนวณิชย์ (2534:117) รองอธิบดีกรมสรรพากร ได้กล่าวไว้ในสรรพากรสาส์น ปีที่ 38 ฉบับที่ 9 ประจำเดือน กันยายน 2534 ในหัวข้อเรื่องเล็กๆ น้อยๆ เกี่ยวกับการตรวจสอบภาษีอากรว่ายังมีผู้เสียภาษีอีกเป็นจำนวนมากที่ยื่นเสียภาษีไว้ไม่ถูกต้องสาเหตุอาจจะมีความรู้ความเข้าใจ ในประมวลรัษฎากรไม่ดีพอ และรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรืออาจมีความรู้ แต่มีเจตนาหลีกเลี่ยงการเสียภาษี จึงทำให้การจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากร จัดเก็บได้น้อย ทั้งที่เป็นภาษีที่จะต้องทำรายได้ให้รัฐมาก

ตามบทความนี้มีความเห็นว่า ผู้ประกอบการที่มีหน้าที่เสียภาษีบางราย มีความรู้ แต่มีเจตนาหลีกเลี่ยงในการเสียภาษี บางรายไม่มีความรู้ และรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ในกฎหมายประมวลรัษฎากร จึงทำให้การเสียภาษีไม่ถูกต้อง ฉะนั้น ความรู้ ความเข้าใจ ของผู้เสียภาษีที่มีต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม อาจมีระดับความรู้ไม่เท่ากัน

สุเทพ พงษ์พิทักษ์ (2536 :18) ผู้อำนวยการพิเศษด้านการตรวจสอบภาษี กองตรวจภาษีอากร กรมสรรพากร ได้กล่าวไว้ในสรรพากรสาส์น ปีที่ 40 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กุมภาพันธ์ 2536 ในหัวข้อเรื่อง ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มว่า ผู้ประกอบการต้องทำความเข้าใจ หลักเกณฑ์ และเงื่อนไข เกี่ยวกับความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มให้ดี เพื่อให้สามารถเสียภาษีมูลค่าเพิ่มได้ถูกต้องครบถ้วน อันจะมีส่วนช่วยลดข้อโต้แย้งกับเจ้าพนักงานประเมิน และช่วยในการวางแผนภาษีอากรอีกด้วย

ตามบทความนี้มีความเห็นว่า ผู้เสียภาษีต้องศึกษา และทำความเข้าใจกับตัวบทกฎหมายให้ดี เพื่อจะได้ไม่เกิดความผิดพลาด เสียเงินที่ไม่ควรเสีย

ช.นันทน์ เพ็ชญาไพศิษฏ์ (2545) รองอธิบดีกรมสรรพากร ได้กล่าวไว้ใน จุลสารสรรพากร ปีที่ 20 ฉบับที่ 1 ประจำเดือน มกราคม 2545 ในหัวข้อเรื่อง สรรพากรรุกสนับสนุนนโยบายการท่องเที่ยว ว่า การท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เป็นตัวหลัก

ของการนำเข้าของเงินตราต่างประเทศ กรมสรรพากรให้ความสำคัญกับการสนับสนุนนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยให้มีการคืนภาษีมูลค่าเพิ่มให้นักท่องเที่ยว จากผลการดำเนินงานเดือนตุลาคม 2544 พบว่ามีผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการเพียง 1,078 ราย จากทั่วประเทศ สำหรับจังหวัดเชียงใหม่ พบว่ามียอดคืนภาษีมูลค่าเพิ่มให้นักท่องเที่ยวค่อนข้างต่ำ ทั้งที่เป็นจุดที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจและนิยมไปเที่ยว ดังนั้น เจ้าหน้าที่ จึงควรมีการกระตุ้นให้ผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบมากยิ่งขึ้น

สำหรับงานวิจัยที่ได้มีส่วนในการให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ พบจากการศึกษาของ

ธงชัย ชาญสุกิจเมธี (2537) ศึกษาถึงทัศนคติของผู้ประกอบการต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 100 ราย ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการมีทัศนคติต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม ไม่ต่างกันตามกลุ่มธุรกิจ ในด้านหลักการ และประโยชน์ของภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านกฎหมายและระเบียบของภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับปัญหาที่สำคัญที่สุดของผู้ประกอบการ ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับใบกำกับภาษี

กฤษณ์ กระแสเวส (2537) ศึกษาถึงทัศนคติของผู้ประกอบการภัตตาคาร ต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 206 ราย โดย ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม จากการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ประกอบการภัตตาคารที่มีทัศนคติในทางบวก มีน้อยกว่ากลุ่มที่มีทัศนคติในทางลบ ในสัดส่วน 48.5 ต่อ 51.5 สำหรับความรู้ความเข้าใจในภาษีมูลค่าเพิ่มของ กลุ่มผู้ประกอบการภัตตาคาร มีเพียงร้อยละ 53.9 ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มมาก ส่วนปัญหาในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม พบในกลุ่มผู้ประกอบการภัตตาคารถึงร้อยละ 53.9 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำใบกำกับภาษี

นิยม บุญสิงห์ (2539) ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะ ในกรณีการค้าอสังหาริมทรัพย์ ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 101 ฉบับ มาทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ของ จำนวนเงินจากการเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ กับปัจจัยต่างๆ 15 ตัวแปร ได้แก่ พื้นฐานของสถานประกอบการธุรกิจ ความรู้ความเข้าใจในภาษีธุรกิจเฉพาะ การประชาสัมพันธ์ของรัฐ การยอมรับการเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ ด้วยการสร้างสมการถดถอยด้วยวิธี Stepwise พบว่า ตัวแปร 3 ตัวที่มีอิทธิพลต่อการการเสียภาษีของผู้ประกอบการ คือ เงินทุนจดทะเบียนนิติบุคคลตามหนังสือบริคณห์สนธิ ความรู้ความเข้าใจที่ได้จากการศึกษาเกี่ยวกับภาษีอากร และความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการขออนุญาตจัดสรรที่ดิน ถึงร้อยละ 64.547

อรุณี ดวงคำสวัสดิ์ (2542) ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการ ในการใช้เครื่องบันทึกการเก็บเงินสำหรับออกใบกำกับภาษีอย่างย่อ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 96 ตัวอย่าง และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แบบจำลองโลจิสต์ ทางเศรษฐมิติมาประยุกต์ใช้

พบว่า รายได้พึงประเมินจากการขายสินค้าหรือบริการ ที่นำไปยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น และเครื่องบันทึกการเก็บเงินช่วยควบคุมระบบการเงินให้ถูกต้อง เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการในการใช้เครื่องบันทึกการเก็บเงิน

ศศิธร ตรีตราพันธุ์ (2544) ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการธุรกิจทองคำในการเข้าสู่ระบบโครงสร้างการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ทำการศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 129 ราย จากการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและการสอบถามความคิดเห็น พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าสู่ระบบ ของผู้ประกอบการธุรกิจทองคำ ที่สำคัญคือ การได้รับอนุมัติให้ใช้เครื่องบันทึกการเก็บเงินจะช่วยควบคุมระบบการเงิน ได้ถูกต้อง ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจไม่เข้าสู่ระบบ ที่สำคัญคือ ผู้ประกอบการไม่มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมาย ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้แบบจำลองโลจิส พบว่า การที่ธุรกิจมีเงินรายได้พึงประเมินจากการจำหน่ายสินค้าและบริการเป็นจำนวนมาก และการที่ได้รับอนุมัติให้ใช้เครื่องบันทึกการเก็บเงินจะช่วยควบคุมระบบการเงินให้ถูกต้อง เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการอย่างมีนัยสำคัญ

2.2 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งทฤษฎีที่จะนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จะใช้ทฤษฎีของ Adam Smith ทฤษฎีภาระภาษี (Tax Incidence Theory) ทฤษฎีภาษีมูลค่าเพิ่ม และใช้กฎหมายประมวลรัษฎากรว่าด้วยภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งจะนำหลักของทฤษฎีต่างๆ มาใช้ได้ดังนี้

ทฤษฎีของ Adam Smith

Adam Smith ได้วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับภาษีอากรที่ดีไว้ (สมชัย ฤชุพันธ์, 2532 : 29)

1. หลักความยุติธรรม (Equity) ภาษีอากรที่ดีต้องเก็บอย่างยุติธรรม หมายความว่าต้องเก็บให้ทั่วถึง โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ และเก็บตามกำลังความสามารถของผู้เสียภาษี เพื่อความเป็นธรรมแก่สังคม มิให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบกัน
2. หลักความแน่นอน (Certainly) ภาษีอากรที่ดีจะต้องมีความแน่นอนชัดเจน รู้ว่าใครบ้างจะต้องเสียภาษี เสียเท่าไร เสียอย่างไร และอาศัยฐานอะไร ในอัตราเท่าไร ข้อความในกฎหมายภาษีอากรจะต้องแจ่มชัดไม่กำกวม
3. หลักความสะดวก (Convenience) ภาษีอากรที่ดีต้องสะดวกในการจัดเก็บ และสะดวกในการเสียภาษีของผู้ประกอบการ จะต้องเก็บได้ง่าย และง่ายต่อผู้ประกอบการที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

4. หลักความประหยัด (Economy) ภาษีอากรที่ดีจะต้องประหยัด หมายความว่า จะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บน้อยแต่เสียภาษีได้มาก

ทฤษฎีภาระภาษี (สมชัย ฤชุพันธ์, 2532 : 24)

ภาษีทางตรง (Direct Tax) หมายถึง ภาษีที่เมื่อเก็บแล้วผู้เสียภาษี ไม่สามารถผลักภาระภาษีไปให้ผู้ใดได้อีก ผู้เสียภาษีจำเป็นต้องรับภาระภาษีนั้นไว้เอง ภาษีทางตรงได้แก่ ภาษีเงิน-ได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ภาษีการใช้จ่าย ภาษีประกันสังคม ภาษีมรดก ภาษีการรับมรดก และภาษีทรัพย์สิน เป็นต้น

ภาษีทางอ้อม (Indirect Tax) หมายถึง การที่ผู้เสียภาษีไม่จำเป็นต้องรับภาระไว้เอง กล่าวคือ ผู้เสียภาษีสามารถผลักภาระภาษีไปให้ผู้อื่นได้ เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีศุลกากร ภาษีสรรพสามิต เป็นต้น

ภาษีมูลค่าเพิ่ม ถือเป็นภาษีทางอ้อม ผู้ประกอบการจดทะเบียน สามารถผลักภาระภาษีไปให้ผู้อื่นได้

ทฤษฎีภาษีมูลค่าเพิ่ม (สมชัย ฤชุพันธ์, 2532 : 24)

ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax) คือภาษีที่เก็บบนฐานของมูลค่าของสินค้าและบริการส่วนที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากกิจกรรมของธุรกิจในแต่ละขั้นตอนการผลิต (Manufacturing) และการจำหน่ายสินค้า (Distribution) (สมชัย ฤชุพันธ์, 2530 : 18)

ชนิดของภาษีมูลค่าเพิ่ม (สมชัย ฤชุพันธ์, 2530 : 20-23)

1. ภาษีมูลค่าเพิ่มแบบการบริโภค (Consumption type VAT) เป็นภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีจุดมุ่งหมายเก็บภาษีจากการบริโภค

$$\text{ฐานภาษี} = \text{การบริโภครวม (C)}$$

2. ภาษีมูลค่าเพิ่มแบบรายได้ (Income type VAT) เป็นภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีจุดมุ่งหมายให้เก็บภาษีจากรายได้ประชาชาติในการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มชนิดนี้ จะเก็บจากการลงทุนด้วย แต่ยอมให้หักค่าเสื่อมราคาสินค้าประเภททุนได้

$$\text{ฐานภาษี} = \text{ผลิตภัณฑ์ประชาชาติ (GNP) - ค่าเสื่อมราคา (D)}$$

3. ภาษีมูลค่าเพิ่มแบบผลิตภัณฑ์ประชาชาติ (Gross product type VAT) เป็นภาษีมูลค่าเพิ่มที่มุ่งเก็บจากผลิตภัณฑ์ประชาชาติ ในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มชนิดนี้ จะเก็บจากการลงทุนและการบริโภค ไม่ยอมให้หักค่าเสื่อมราคา

$$\text{ฐานภาษี} = \text{การบริโภครวม (C) + การลงทุน (I)}$$

2.3 หลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการในการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มของนักท่องเที่ยว

1. คุณสมบัติของนักท่องเที่ยวที่มีสิทธิขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม

- ไม่เป็นผู้มีสัญชาติไทย
- ไม่เป็นผู้มีภูมิลำเนาในประเทศไทยหรือ ไม่เป็นผู้อยู่ในประเทศไทย
- ไม่เป็นนักบินหรือลูกเรือของสายการบินที่เดินทางออกนอกราชอาณาจักร
- เดินทางออกนอกราชอาณาจักรทางอากาศ ณ ท่าอากาศยาน

2. สินค้าที่นักท่องเที่ยวมีสิทธิขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม

- เป็นสินค้าที่นักท่องเที่ยวซื้อจากผู้ประกอบการและถูกเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มไว้แล้ว
- เป็นสินค้าที่นักท่องเที่ยวสามารถนำไปพร้อมกับการเดินทางได้
- เป็นสินค้าที่นำออกนอกราชอาณาจักรภายใน 60 วันนับแต่วันที่ซื้อสินค้า
- ไม่เป็นสินค้าต้องห้ามนำออกนอกราชอาณาจักร อาวุธปืน วัตถุระเบิด หรือสินค้าที่มีลักษณะทำนองเดียวกันอันมีมติที่ยังไม่ได้ประกอบขึ้นเป็นตัวเรือนหรือของรูปพรรณ

3. มูลค่าการซื้อสินค้าที่มีสิทธิขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม

- นักท่องเที่ยวจะต้องซื้อสินค้าที่จะขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มจากสถานประกอบการแห่งเดียวกันครั้งหนึ่งหรือหลายครั้งในแต่ละวันมีมูลค่ารวมกันไม่น้อยกว่า 2,000 บาท(รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) จึงจะมีสิทธิแจ้งให้ผู้ประกอบการจัดทำคำร้องในวันที่มีการซื้อสินค้านั้น
- นักท่องเที่ยวที่มีสิทธิได้รับคืนภาษีมูลค่าเพิ่มจะต้องซื้อสินค้าตามเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ 3.1 มีมูลค่ารวมกันแล้วไม่น้อยกว่า 5,000 บาท(รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)

4. สินค้าที่กำหนดให้แสดงต่อเจ้าหน้าที่สรรพากรขณะขอรับคืนเงินภาษี

- อัญมณีที่ฝังในตัวเรือน
- ทองรูปพรรณ
- นาฬิกา แว่นตา ปากกา

5. วิธีปฏิบัติของนักท่องเที่ยว

- นักท่องเที่ยวที่ประสงค์จะขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มเมื่อซื้อสินค้าตามเกณฑ์ที่กำหนดใน ข้อ 3.1 ให้แสดงความจำนงต่อผู้ประกอบการพร้อมกับแสดงหนังสือเดินทางเพื่อให้ผู้ประกอบการจัดทำคำร้องขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม

(ภ.พ.10) ตามแบบที่ อธิปไตยกรรมสรรพากรกำหนด จำนวน 1 ชุด 3 ฉบับ

- การขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม ให้แสดงความประสงค์ว่าจะขอคืนเป็นเงินสดหรือคราฟท์ หรือโอนเข้าบัญชีบัตรเครดิตตามที่กรมสรรพากรกำหนดซึ่งระบุอยู่ในคำร้อง เว้นแต่กรณีมีภาษีขอคืนเกิน 30,000 บาท ให้ขอคืนเป็น คราฟท์หรือขอคืนเข้าบัญชีบัตรเครดิตฯ เท่านั้น
- ในวันที่เดินทางออกนอกราชอาณาจักร นักท่องเที่ยวต้องแสดงสินค้า คำร้อง และใบกำกับภาษีต่อเจ้าพนักงานศุลกากร ณ ท่าอากาศยาน เพื่อรับการตรวจสินค้าตามใบกำกับภาษีและประทับตราแสดงการตรวจในคำร้อง ในกรณีสินค้าประเภทอัญมณีที่ประกอบขึ้นเป็นตัวเรือนหรือของรูปพรรณ ทองรูปพรรณ นาฬิกา แวนตา หรือปากกา นักท่องเที่ยวจะต้องนำไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่หน่วยตรวจสินค้าและจ่ายคืนเพื่อรับการตรวจสินค้าตามใบกำกับภาษีและประทับตราแสดงการตรวจพร้อมทั้งลงลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ และวันเดือนปีที่ประทับตราในคำร้องอีกครั้งหนึ่งด้วย
- คำร้องที่ประทับตราแล้ว ให้นักท่องเที่ยวยื่นขอคืนเป็นเงินสดต่อเจ้าหน้าที่ หน่วยตรวจสินค้าและจ่ายคืน หรือกรณีประสงค์ขอคืนเป็นคราฟท์หรือขอคืนเข้าบัญชีบัตรเครดิตฯ ให้นำไปใส่ลงในตู้รับคำร้อง ณ ท่าอากาศยาน หรือส่งมาทางไปรษณีย์ก็ได้

6. ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในการขอคืนภาษี

- กรมสรรพากรจะคิดค่าธรรมเนียมการขอคืนภาษีจากนักท่องเที่ยว 100 บาท
- กรณีนักท่องเที่ยวขอคืนภาษีโดยขอให้กรมสรรพากร โอนเงิน โดยการส่งตัว แลกเงิน ทางไปรษณีย์ หรือขอให้โอนเงินเข้าบัญชีบัตรเครดิตของนักท่องเที่ยวจะมีค่าใช้จ่ายในการ โอนเงินตามอัตราที่ธนาคารเรียกเก็บ

2.4 หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขอเป็นผู้ประกอบการ

1. คุณสมบัติของผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ประสงค์จะขออนุมัติเป็นผู้ประกอบการ

- เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล และมีจำนวนเงินทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วมีมูลค่าไม่ต่ำกว่า 2,000,000 บาท สำหรับผู้ประกอบการที่อยู่ในเขต

กรุงเทพมหานคร หรือไม่ต่ำกว่า 500,000 บาท สำหรับผู้ประกอบการที่อยู่ใน
จังหวัดอื่น

- มีความมั่นคงต่อเนื่องในการประกอบกิจการ และมีประวัติการเสียภาษีดี

2. การขออนุมัติเป็นผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ประสงค์จะขอเป็นผู้ประกอบการจะต้องยื่น
แบบคำขออนุมัติเป็นผู้ประกอบการขายสินค้าให้นักท่องเที่ยว (คกท.1) พร้อมเอกสารต่อไปนี้ ณ
หน่วยรับคำขอในท้องที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่

- สำเนาหรือภาพถ่ายหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลฉบับปัจจุบันที่นาย
ทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท ได้ลงลายมือชื่อรับรอง
- งบแสดงฐานะทางการเงินของรอบบัญชีปีล่าสุด
- ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนของกรรมการผู้จัดการหรือหุ้นส่วนผู้จัดการ

3. เงื่อนไขที่ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติ เมื่อได้รับอนุมัติ

- จัดทำแผ่นป้ายพื้นสีน้ำเงินมีข้อความว่า "VAT REFUND FOR TOURISTS"
ด้วยตัวอักษรสีขาว และแสดงไว้ ณ ที่เปิดเผยให้นักท่องเที่ยวเห็นได้ง่ายเป็น
รายสถานประกอบการ
- ขอรับคำร้อง ด้วยแบบขอเบิกคำร้องขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับนักท่องเที่ยว
(คกท.7) จากสำนักงานภาษีสรรพากรพื้นที่ หรือสำนักงานสรรพากรจังหวัด
ในท้องที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่เป็นรายสถานประกอบการ
- เรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากการขายสินค้าให้นักท่องเที่ยวในอัตราตาม มาตรา
80 แห่งประมวลรัษฎากร โดยระบุเลขที่หนังสือเดินทางของนักท่องเที่ยวลง
ในใบกำกับภาษี แบบเต็มรูป หรืออย่างย่อด้วย
- จัดทำคำร้องให้แก่นักท่องเที่ยวที่แจ้งความจำนง เฉพาะกรณีที่นักท่องเที่ยวได้
ซื้อสินค้ามีมูลค่ารวมกันตามใบกำกับภาษีไม่น้อยกว่า 2,000 บาท จากสถาน
ประกอบการแห่งเดียวกันในวันเดียวกัน
- คำร้องดังกล่าวให้จัดทำขึ้นเป็นรายคนๆละ 3 ฉบับ เพื่อมอบให้นักท่องเที่ยว 2
ฉบับ ส่วนอีกฉบับหนึ่งให้ผู้ประกอบการเก็บรักษาไว้ ณ สถานประกอบการ
ไม่น้อยกว่า 2 ปี

กรณี มีสินค้าประเภทอัญมณีที่ประกอบขึ้นเป็นตัวเรือน หรือ ของรูปพรรณ ทองรูป
พรรณ นาฬิกา แวนดา ปากกา รวมอยู่ ให้ประทับตราข้อความข้างล่างนี้ ด้วยสีแดงในคำร้องด้วย
เพื่อให้นักท่องเที่ยวนำไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่สรรพากร ณ ท่าอากาศยาน

<p>Item No.must also be สินค้ารายการที่.....ต้อง Presented to Revenue Office แสดงต่อเจ้าหน้าที่สรรพากรด้วย</p>

- จัดทำรายงานการจัดทำคำร้องขอคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับนักท่องเที่ยว (ภท.9) ภายใน 3 วันนับแต่วันที่ได้จัดทำคำร้อง และเก็บรักษาไว้ ณ สถานประกอบการเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี
- กรณีที่มีการเพิ่ม ลด ย้าย สถานประกอบการ เปลี่ยนชื่อผู้ประกอบการหรือสถานประกอบการ หรือไม่ประสงค์เป็นผู้ประกอบการ ให้แจ้งการเปลี่ยนแปลงสถานประกอบการ(ภท.2) ภายใน 7 วันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง

2.5 หลักการเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม

ภาษีมูลค่าเพิ่มที่นำมาใช้บังคับจัดเก็บในประเทศไทย ซึ่งเป็นภาษีมูลค่าเพิ่มแบบการบริโภคนั้น โดยทั่วไปมีความหมายและหลักการดังนี้

1. ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นภาษีที่มุ่งจัดเก็บจากการบริโภค(Tax on Consume) ดังนั้น ผู้รับภาระภาษีมูลค่าเพิ่ม(Tax Burden) แท้จริงคือ ผู้บริโภคคนสุดท้าย (Final Consumers) สำหรับผู้ประกอบการที่เป็นผู้ขายสินค้าหรือให้บริการ แม้จะถูกกำหนดให้เป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยมีหน้าที่ยื่นรายการ และชำระภาษีมูลค่าเพิ่มทุกเดือนภาษีก็ตาม แต่ผู้ประกอบการก็ได้สิทธิเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการได้หรือ “ภาษีขาย” และนำภาษีมูลค่าเพิ่มที่ได้จ่ายหรือพึงต้องจ่ายหรือ “ภาษีซื้อ” มาเครดิตหักออกจากภาษีมูลค่าเพิ่มที่ได้เรียกเก็บหรือมีสิทธิเรียกเก็บหรือภาษีขายนั้น ซึ่งเท่ากับผู้ประกอบการจะได้รับคืนภาษีมูลค่าเพิ่มกลับคืนมาทันที เว้นแต่ในกรณีที่ผู้ประกอบการมียอดภาษีซื้อมากกว่ายอดภาษีขายในแต่ละเดือนภาษี ก็จะได้สิทธิขอคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่มดังกล่าวจกทางราชการ

2. ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นภาษีทางอ้อม (Indirect Tax)

โดยทั่วไปภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นภาษีทางอ้อม เพราะรัฐไม่อาจจัดเก็บภาษีโดยตรงจากผู้บริโภค ที่รัฐต้องการให้เป็นผู้รับภาระภาษีมูลค่าเพิ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังเช่นกรณีภาษีเงินได้ เนื่องจากผู้บริโภคมีจำนวนมาก จึงกำหนดให้ผู้ประกอบการซึ่งเป็นผู้ขายสินค้า หรือให้บริการเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มโดยตราเป็นบทบัญญัติทางกฎหมาย แต่ผู้ประกอบการก็ได้สิทธิไม่ต้องเป็นผู้รับภาระภาษีแต่อย่างใด เพราะมีสิทธิผลักภาระภาษีมูลค่าเพิ่ม (Shift VAT Burden) ไปยังผู้บริโภคกรณีขายสินค้าหรือการให้บริการ และหรือได้รับคืนภาษีมูลค่าเพิ่มจากทางราชการได้

อย่างไรก็ตามในบางกรณีภาษีมูลค่าเพิ่มอาจจัดเป็น ภาษีทางตรง (Direct Tax) ได้แก่ กรณีผู้บริโภคนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศด้วยตนเอง ซึ่งผู้บริโภคนำเข้าสินค้าเข้า และแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม เพื่อเสียอากรขาเข้าและภาษีมูลค่าเพิ่มด้วยตนเอง

3. ภาษีมูลค่าเพิ่มจัดเก็บจากมูลค่าส่วนที่เพิ่มขึ้นของสินค้าหรือบริการ ในทุกขั้นตอนของการขายสินค้า หรือให้บริการ เฉพาะส่วนที่ยังไม่ผ่านการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มมาก่อน ภาษีมูลค่าเพิ่มจึงเป็นภาษีที่จัดเก็บไม่ซ้ำซ้อน และมีความเป็นธรรมอย่างยิ่ง

สำหรับผู้ประกอบการแต่ละราย ถูกกำหนดให้ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากมูลค่าของสินค้าหรือบริการในส่วนที่เพิ่มขึ้นจากการประกอบกิจการของตน โดยคำนวณภาษีที่ต้องชำระจากยอด “ภาษีขาย” (Output Tax) หรือภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการได้เรียกเก็บหรือพึงเรียกเก็บจากการประกอบกิจการขายสินค้าหรือให้บริการ หักด้วย “ภาษีซื้อ” (Input Tax) หรือภาษีมูลค่าเพิ่มที่ ผู้ประกอบการได้จ่ายหรือพึงต้องจ่าย ตามหลักฐาน “ใบกำกับภาษี” (Tax Invoice) ในกรณีที่ภาษีขายมากกว่าภาษีซื้อ ให้ผู้ประกอบการชำระภาษีมูลค่าเพิ่มตามจำนวนที่แตกต่างนั้น และในกรณีที่ภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย ให้ผู้ประกอบการมีสิทธิขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามจำนวนที่แตกต่างดังกล่าว

4. ภาษีมูลค่าเพิ่มไม่มุ่งหมายที่จะจัดเก็บจากการลงทุนของผู้ประกอบการ ในกรณีที่ผู้ประกอบการได้จ่ายภาษีมูลค่าเพิ่มจากการลงทุน อาทิ เครื่องจักร เครื่องมือ เครื่องใช้ หรือรายจ่ายเพื่อการลงทุนใดๆ ก็ให้สามารถนำภาษีซื้อสำหรับสินค้าทุน ตามหลักฐานใบกำกับภาษีมาหักออกจากภาษีขาย เพื่อการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มที่ต้องชำระได้ เช่นเดียวกับภาษีซื้อจากการลงทุนซื้อสินค้า หรือวัตถุดิบ หรือรายจ่ายจากการประกอบกิจการอื่นใด จึงทำให้ต้นทุนสำหรับการลงทุนในสินค้าทุนต่ำลง ซึ่งแตกต่างจากผู้ประกอบการที่มีอยู่ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ที่ต้องแบกรับต้นทุนในส่วนนี้ด้วย

5. ภาษีมูลค่าเพิ่มจัดเก็บตามหลักปลายทาง (Destination Principle) สำหรับการค้าระหว่างประเทศ ดังนี้

5.1 กรณีนำเข้าสินค้าหรือบริการจากต่างประเทศ ให้ถือว่า ปลายทางของสินค้าหรือบริการดังกล่าวอยู่ในประเทศไทย จึงกำหนดให้การนำเข้าสินค้าหรือบริการนั้น เป็นกิจกรรมที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในลักษณะเดียวกับการขายสินค้า หรือการให้บริการในราชอาณาจักร

5.2 กรณีส่งออกสินค้าหรือบริการ เนื่องจากปลายทางของสินค้าหรือบริการนั้นอยู่ในต่างประเทศ จึงกำหนดให้มีการจัดการภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้าหรือบริการที่ส่งออก โดยให้ผู้ประกอบการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ในอัตราร้อยละ 0 (Zero Rating) อันจะทำให้ภาษีขายของผู้ประกอบการเป็นศูนย์

6. ภาษีมูลค่าเพิ่มให้ความสำคัญต่อระบบเอกสารหลักฐาน (Paper System) โดยเฉพาะใบกำกับภาษีที่ใช้ในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มที่ต้องชำระ จึงนิยมเรียกระบบภาษีมูลค่าเพิ่มว่า “ระบบใบกำกับภาษี” (Tax Invoice System) ซึ่งตามประมวลรัษฎากร มาตรา 82/5 กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับใบกำกับภาษี ในส่วนที่เป็นภาษีซื้อที่ไม่สามารถนำมาเครดิตหักออกจากภาษีขายอยู่หลายรายการ นอกจากนี้ยังมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำรายงานต่างๆรวมทั้งบทกำหนดโทษทั้งในทางแพ่ง และในทางอาญาเกี่ยวกับใบกำกับภาษี และเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่ผู้ประกอบการมีหน้าที่ต้องปฏิบัติด้วยความระมัดระวังอย่างยิ่ง

7. ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นภาษีอากรประเมิน (Assessable Tax) เช่นเดียวกับภาษีเงินได้ และภาษีธุรกิจเฉพาะซึ่งกำหนดให้ผู้เสียภาษี หรือผู้นำส่งภาษีมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามแบบที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด ภายในกำหนดเวลา และให้เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินความถูกต้องของจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ต้องชำระหรือนำส่งนั้น